

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda, 1908. július 8.

141. szám.

Kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.
Szerkesztőség és Nők-kiadóhivatal (telefonszám 954)
Susa'sk Uskoka ulica 54. II. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. | Egy hóra . . . . 2 kor.
Egyes szám: ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Három esztendő.

A magyar államnak nincs más célja Fiumében, minthogy megóvja a szupremációját, szolgálja a magyar tengerhez fűződő érdekeket s megvédelmeze az ott lakó magyarság érdekeit . . .

Nákó Sándor gróf.

Aláírjuk a fentieket. Mi is csak azért küzdünk, A Tengerpart is csupán ezeket a célokat szolgálja. Mert a fenti mottóban benne foglalatik néhány szóban mindaz, amit a magyar államhatalomnak Fiumében érvényesítenie kell. S amikor Nákó Sándor gróf, a ma is fiumei kormányzó ezeket mondotta, becsületes magyar embernek tartottuk, bármennyi baklövés is előzte meg ezt a kijelentését. A magyarság érdekeinek a megvédése oly magasztos cél, amiért érdemes egy fiumei kormányzónak, egy nagyszentesmiki özerholdasnak is sikra szállnia. S ha Nákó Sándor gróf állta volna a szavát s nem hazudtolta volna meg magát minden cselekedetében, mi volnánk az elsők, akik letennők a babért öngyméllósága előtt, hogy szívünk egész melegevel ünnepejjük a közeli napokban következő három éves kormányzói jubileuma alkalmából.

A sajtónak nincs magasztosabb feladata, mint hogy a nagy eseményeket ellenőrizze. Ellenőrzés nélkül nincs becsületes munka az olyanok részéről, akiknek politikai kiskatájukban sohasem az egyenesség és becsületes cél szerepelt.

S minthogy meggyőződöttünk arról, hogy a fiumei kormányzó letért az egyenes utról s a szemfényvesztés és szédeltés nem dicső utjára lépett, nem maradtunk restek és nyílt őszinteséggel bizonyítottuk az ő hazafiatlan tetteit. Most, hogy kormányzói működésének három éves évfordulója következik, talán alkalomszerű lesz, ha fiumei vendégszereplését kissé átvizsgáljuk.

Meg kell állapítanunk azt a tényt, hogy ez a három éves mult nem tiszta. Folytonos köpönyegforgatás, lavirozás egyik szélsőségből a másikba s megcáfolása annak az elvnek, hogy a magyarság érdekeit védelmezni kell. Ezek azok az utjelzők, amelyek odavezetnek a harmadik esztendő végső stációjához.

A kormányzó mondta egykori lájbszurnalistájának, hogy a magyar államnak meg kell óvnia Fiumében szupremáciáját.

Hát megóvta? Gondoskodott erről Nákó Sándor gróf? Nem. A három esztendő alatt olyan visszaesést kell tapasztalunk, amit nem fogunk kiheverni hosszú évek során át.

A három esztendő alatt nem merték életbe léptetni a határrendőrséget. A három esztendő alatt nem helyezték ide a magyar ezredet és ugyancsak ez idő alatt járatták le véglegesen a kormányzói méltóság tekintélyét.

Frusták és egyéb sajtószennytermékek gondoskodtak arról, hogy ragalmakat szórhas-

sanak a „fiumei legelső magyarra“ és felségére. S amikor egy pillanatra fölhevülés következett s a kormányzó megíratta a quo usque tandem kirohanást Fiumei Napló című lapjában, a szerkesztők azt hitték, hogy bátor, férfias kormányzója van Fiumének.

De nem sokáig élhettek ebben a hitben, mert még mielőtt a közlemény megjelent volna, az aki megíratta, lefujta. Ezt a közleményt ma is őrzi e sorok írója kefelevonatban s ha a kormányzó urnak jó szolgálatot tehet, most utólagosan másfél esztendő után leadhatja ebben a független újságban.

A három esztendő büneinek felsorolásához rengeteg helyre volna szükségünk. Így hát lemondunk erről a györségről. Hanem azt már nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a mai kormányzó alatt fosztották meg a magyarságot minden jogától. Ez volt a legszerencsétlenebb rezsim, amely a fiumei magyarságot sújtotta.

Megvédelmezni a magyarság érdekeit — mondotta Fiume mai kormányzója s e helyett minduntalan cserbenhagyta a magyarságot, amely már-már kész volt exponálni magát érte. Szerencsére nem tette s ma úgy fest a helyzet, hogy Nákó Sándor gróf a legnépszerűtlenebb ember Fiumében s nevét nem ejti ki még a saját tisztviselője sem anélkül, hogy szitokkal ne illetté.

A magyarság érdekeinek védelmezése csak frázis volt. A valóságban Fiume kormányzója csak a magyarság ellen cselekedett, csak a magyarságnak ártott. Meddővé tette szépen indult akcióját a hatalom ellenőrzésére s lehetetlenné tette, hogy magyar ember községi választó, sok esetben képviselőválasztó legyen.

Miben nyilvánult meg hát a magyarság érdekeinek a védelmezése? Talán abban, hogy a magyarság számottevő részét megfosztotta polgári jogaitól? Vagy abban, hogy az állami tisztviselők részére a becsület-szóra ígért tíz százalékos drágasági pótlékot a mai napig nem folyósították? Vagy a paktálás, a csufos béke, a sajtógrófság megalapítása volt az a bizonyos érdekvédelem? Mi ezekből csak árulást és elfeladást tudunk megállapítani. És azt, hogy ilyen csufosan még nem képviselték idelent a magyar államhatalmat. Nem hisszük, hogy a kormányzat tudomása volna minderről, mert a helyzet ismerése itt más állapotokat teremtené s az első lépés az volna, hogy Fiume mai kormányzóját szereplésének három éves évfordulója alkalmából oda küldenék, ahová való s ahol legfeljebb ökröket és tenyészkánokat kell kormányozni.

Tengerparti séták.

Korcsmáros Nándor cikkére, amely telve volt igazsággal, az érdekeltek, hogy hazugság. A ráfogás Korcsmáros Nándornak nem ártott s az érdekelteknek nem használt. Hogy egy-két téves adatot tartalmazott a szenzációt keltett közlemény, azt A Tengerpart is megjegyezte.

De az érdekelteknek az az egy-két téves adat nem fájt. Őket az igazság érintette kellemtlenül.

Erről tesz tanuságot az a kis közlemény, amelylyel a nagy cikke reagáltak. Azt igyekeznek cáfolni a kormányzó egyébiránt becsületes, jóra való csatlósai, hogy ők nem kártyáznak a Schenk-kávéházban. Érdektelen, mellékes körülmény ez. Hogy miért cáfolják, nem tudjuk.

De való tény, hogy egy aláírással el látott levelet kaptunk, amelyben előkelő magyar uriemberek igazolják, hogy a kártyázásról szóló hír igaz, hogy nem is egyszer, hanem számtalanszor látták a szerkesztő urakat a kártyaasztal mellett.

Már most csek az a kérdés, hogy mi az igazság.

A kártyázás igaz — bizonyítják a tanúk s a többi adat (a számoktól eltekintve) szintén igaz. Azt még bizonyítani is felesleges. Hiszen az urak olyan nyíltan csinálják a dolgot, hogy mindenki belelát a kártyájukba — nemcsak a kártyaasztal mellett, hanem másutt is.

A sajtógróf legújabb bojkottált lapja sületlenséggel egy kazal bolondgombával meg egy csomó frázissal akarja magától elhárítani a kellemetlen igazságot. S a mellett ötletes is akar lenni — mondván — van-e aki e nevet nem ismeri. Hát igen, ezt a nevet, amelyről szó van, Fiumében mindenki ismeri.

Ez a név becsülést vivott ki magának független félelmet nem ismerő radikálizmusával. Ezt a nevet mindenki ismeri. Eltalálta sajtógróf lapja. Azt a cikket becsületes magyar újságíró írta, aki úgy tudja, csak egyszer vizitelt a sajtógrófnál, de akkor is megmondta neki a maga véleményét.

Már most kérdjük, szükséges-e párhuzamot vonni a sajtógróf emberei s a Pesti Hírlap cikkírója között? Ki a független, az igazságot kereső ember? Vajjon az, aki ráfogja a magyarok megtámadtatására, hogy az nem volt egyéb részeg emberek civódásánál, avagy az, aki minden arculapásra bölcsen hallgat, és akkor vállalkozik magyar emberek megvédésére, amikor ezt a független magyar lap rég elintézte, s valaki figyelmezteti őket, hogy hát jó lesz megszólalni, mert különben köztudatba megy át a kínai betűs újság hallgatásáról és nemtörődömsegéről szóló híresztelés. A sajtógróf ur lapja nagyon alkalatlan időben vette föl a beszéd fonatát. A hallgató Judással senki sem törődik. De a fecsegő Judás utálatos.

Kié hát a dicsőség? Günther miniszter mikor a végrehajtási novellát megcsinálta, záradékkal beiktatta a szokásos szakaszt: jelen törvény hatálya kiterjed Fiuméra és kerületére is. Ez a záradék benne volt a javaslatban, amikor benyújtották a képviselőházba s benne van most is az elfogadás után. Sőt — mint jelentettük — Günther miniszternek az a szándéka, hogy az új törvényt próbáképpen legelőször Fiumében lépteti életbe. A fiumei kereskedelmi és magántisztviselők egyesülete külön kérte a minisztertől a törvénynek Fiuméra

való kiterjesztését. Ez ügyben „járt közben” Fiume országgyűlési képviselője is, aki most úgy tünteti föl a dolgot, mintha a miniszter az ő kérését teljesítette volna. Az igazság kedvéért meg kell állapítanunk, hogy Fiume országgyűlési képviselőjének közbenjárni valója nem volt s ha eredményekről beszél, Günther miniszterrel hártja magára — a dicsőséget.
Costa.

Az angol hajóraj vizeinken.

— Saját tudósítónktól. —

Trieszt, jul. 6.

A hatalmas angol hajórajnak földközi tengeri flottája Fiuméba is el fog látogatni: s onnan folytatja útját a dalmát vizek felé.

Az 1906. évi látogatás alkalmával Fiume részese volt a legnagyobb kitüntetésben ugyanezen hajóraj részéről. Míg Triesztben 5, Vencében 9 hadihajó járt, Fiuméba az egyesített angol flotta látogatott el Lambton ellentengernagy és Beresford parancsnoksága alatt. A látogatás emléke bizonyosan él még a fiumei szívekben. Feledhetetlenné vált a Gotterhalte botrány révén, amely a kormányzó nemtörődomsége és vigyázatlansága folytán támadt. A nagy flottából csak hat hadihajó látogatott el Triesztbe.

A hadihajók délután 5 óra 30 perckor érkeztek a trieszti kikötő elé. A „Hussar” hadiyacht a Sanita molónál kötött ki. A hadiyachton Drury ellentengernagy parancsnok neje és Mistress Middleton tartózkodik.

Mikor a hadihajók megkapták a libera praticát, az angol főkonzul Bowring Spence, Salvati alkonzul kíséretében a „Queen” és a „Prince of Wales” hadihajóra ment, hogy Drury parancsnokot és Battenberg herceget üdvözlje. Este 8 órakor sir C. C. Drury vendégül látta vezérhajóján a hajók parancsnokait és Bowring Spence trieszti angol főkonzult.

Drury ellentengernagy ma reggel szállt partra, látogatást tett Hohenlohe helytartónál és a többi hatóságok fejeinél. Ma délután a trieszti tengerészeti parancsnok dinert ad az angol vendégek tiszteletére.

A hadihajók ismertetését itt adjuk:

A „Hussar” hadiyacht 1080 tonnatartalmu két 3500 lóerejű géppel működik. Legénysége 150 emberből áll. Parancsnoka Claudie Cumberlege.

A „Queen” csatahajó hat évvel ezelőtt lett készen. Tüzérségi felszerelése négy 30,5 cm-es, tizenkét 15 cm-es, tizenhat 7,6 cm-es és hat 4,7 cm-es gyorstűzelő ágyúból, továbbá két könnyű ütegből, két golyószóróból. A hajón 750 ember van. A Queen 15240 tonnatartalmu. Parancsnoka Charles C. Drury flottaparancsnok és Tourbidge Ernő kapitány.

A „Prince of Wales” ugyanolyan típusu mint a „Queen”. Parancsnoka H. W. Savory kapitány. Ezen a hajón tartózkodik Battenberg Lajos herceg.

A „Glory” 13160 tonnatartalmu. Legénysége 750 főből áll. Parancsnoka Phepps Hovny.

A „Golath” hasonló, mint a Glory. Parancsnoka Francis Müller.

A „Suffolk” 1903-ban került vízre. Menetsebessége 23 tengeri mérföld. A 9800 tonnás hadihajó hossza 134 m., szélessége 20 m. Van rajta tizenegy 15 cm-es, nyolc 7,6 cm-es és három 4,7 cm-es gyorstűzelő, továbbá két könnyű üteg és nyolc golyószóró. Ez a páncélos cirkáló arról nevezetes, hogy petróleum fűtésre is be van rendezve. Legénysége 700 emberből áll. Parancsnoka Norman C. Palmer.

Az angol hadihajók innen Pólába mennek, s e hó 17-én látogatnak el Fiuméba, hol 22-éig maradnak.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

Telefon-számok:

Szerkesztőség	954
Kiadóhivatal	229
Nyomda	920

UJDONSÁGOK.

— Mit kívánnak a tengerészek? A Magyar-horvát hajóstársaság kapitányainak és gépészeinek mozgalma még nem ért véget. Az alkalmazottak ragaszkodnak a memorandumban foglalt követelésekhez s nem hajlandók azokból engedni. A mozgalom egyre komolyabb jellegűt ölt s ha rövidesen nem történik békés megegyezés, e hó 18-án kitör a bérmozgalom. A Magyar-horvát hajóstársaság igazgatóságában megvan a jóakarata a békés megegyezésre. Erre vall az a körülmény, hogy a tegnapi igazgatósági ülésén, mint jelentettük, az igazgatóság késznek mutatkozott a kapitányok és gépészek fizetését olyan arányban megállapítani, hogy az egyenlő legyen a többi társaságok fizetési módzataival. A kapitányok azonban ezzel nem elégednek meg. Ők a következő havi fizetési osztályozást kívánják:

Hajószitiztek I. évben	180 korona
„ II. „	200 „
„ III. „	240 „
„ IV. „	240 „
„ V. „	260 „
Kapitányok II. oszt. I. évben	280 „
„ „ „ II. „	280 „
„ „ „ III. „	300 „
„ „ „ IV. „	300 „
„ „ „ I. „	330 „
„ „ „ II. „	330 „
„ „ „ III. „	360 „
„ „ „ IV. „	360 „
„ „ „ V. „	400 „

A memorandumban megjelölik az előléptetések időpontját is.

A gépészek kívánságai a következők:

Első gépész két éven át havi	310 korona
„ „ „ második éven át havi	330 „
„ „ „ negy év után havi	360 „
Gépészek két éven át havi	250 korona.
„ „ „ második évb. „	270 „
„ „ „ negy év után „	290 „
Másodgép. két éven át	180 „
„ „ „ második évb. „	210 „
„ „ „ negy év után „	230 „

Ez a fizetésrendezés, mint már megírtuk évenként 150,000 korona kiadási többletet jelentene a társaság budgetjében.

— **Eltűnt pénzeslevél.** A Magyar-horvát hajóstársaság „Velebit” gőzöse tegnap reggel 9 órakor Zenggből Fiuméba érkezett s egy pénzeszsákot hozott, amelyben Zenggben és Jablanácsban föladvit pénzeslevelek voltak. Az egyik 1000, a másik 1230 koronát tartalmazott. Mikor a hajó kikötött, a pénzeszsákot átadták a postahivatal megbízottjának. A postán fölbotlottak a pénzeszsákot és konstataálták, hogy az 1230 koronás pénzeslevél hiányzik. A hivatal vezetője nyomban jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Kihaltatta a „Velebit” kapitányát és alkalmazottait s megállapította, hogy a lopás nem a hajón történt, sem Fiumében. A pénzeszsák utközben a kapitány szobájában volt elzárva. A pénzeszsákon hasítást konstataáltak, amit a varrás helyén a felső nyílás tájékán a zárógűrűnél ejtettek. Valószínű, hogy a pénzes levelet ezen a nyíláson keresztül emelte ki a tettes. A vizsgálat széles mederben folyik ugy Fiumében, mint Zenggben. Mint értesülünk, a nyomozásnak máris vannak eredményei. A tettes zenggi ember, akinek letartóztatása még a mai nap folyamán várható. — Egy helybeli olasz lap azt a hírt közli, hogy a tegnap reggeli postakocsiról elveszett egy pénzeszsák, amelyben 30,000 korona értékű ajánlott és pénzeslevél volt s amely a budapesti 72. sz. postahivatalból származott. Iltetékes helyről közlik velünk, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert semmiféle pénzeszsák nem veszett el. Tény, hogy mikor a postakocsi az állomásról a postaépület felé tartott, egy üres zsák leesett, amit nyomban észrevettek s a kocsni néhány lépésnyire megállott, amíg az üres zsákot fölszedték. Ez a tényállás, amiből a helyi olasz lap nyári kacsát csinált.

— **Elítélt lilomtipró.** A fiumei törvényszék tegnap ítélkezett Foglio Giacinto 36 éves gravinai illetőségű cipészlegény fölött, aki egy Dada Itália nevű óvárosi asszony Mercedes nevű tizenegy éves leányát elcsábította. A leányt anyja reggel, mikor bevásárlásra indult, magára hagyta odahaza s ezt az alkalmat használta fel Foglio. A kis leányt be csalta a szobába s megkínította. Reggel a lakásadónak feltűnt,

hogy Foglio még mindig otthon van. Benyitott a szobába s ott találta a szomszédasszony leányát. Az esetről értesítették a rendőrséget, amely a lelketlen embert átadta az ügyészségnek. Tegnap délelőtt zárt ajtók mellett tárgyalta a törvényszék az ügyet Thierry Alajos lovag elnöklésével. A vádat Melocco dr. kir. ügyész képviselte. A törvényszék Foglio Giacomot bűnösnek mondotta ki és hat havi fogságbüntetésre ítélte. Az elítélt fellebbezett.

— **Az Ungaro-Croata legújabb gőzöse.** A triesti S. Marco hajógyárban tegnap tegnap bocsátották vízre a Magyar-horvát hajóstársaság legújabb gőzösét, amely eddig még nem kapott nevet. Az új gőzös 250 tonnatartalmu s gépezete 650 lóerejű. A hajón első és második osztályu utasok is utazhatnak majd.

— **A Máv. altisztikör népnepélye.** A fiumei Máv. altisztikör e hó 12-én a Ghyczy villában népnepélyt rendez, amelyen cigányzene, világposta, tombola és egyéb mulatságok fogják szórakoztatni a résztvevőket.

— **Lopás egy fürdőben.** A cirkevéncai rendőrség telefonon értesítette a fiumei rendőrséget, hogy ismeretlen tettesek egy cirkevéncai fürdőben 300 koronát és 150 korona értékű ékszert loptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Enyhe ítéletek.** Hinich János 25 éves velencei illetőségű napszámost, aki a „Jókai” gőzösről tíz kilogram cukrot lopott, négy napi fogságra ítélték. — Grisostomo Ferenc 25 éves velencei illetőségű munkást, aki szintén több kilogram cukrot lopott a „Jókai” gőzösről három napi fogsággal sújtották.

— **Öngyilkos dohánygyári munkásnő.** Több nappal ezelőtt, mint annak idején jelentettük, Micetich Mária dohánygyári munkásnő három szublimát pasztillát vett be. Öngyilkossági szándékát azonban észrevették és a kórházba szállították, ahol gyomormosást végeztek rajta. A gyógykezelés azonban már nem használt. A szerencsétlen leány hat napi szenvedés után meghalt. Semmi írást nem hagyott hátra. Azt hiszik, hogy csalódott szerelem kergette a halálba.

— **Egy tengerészkatona vérengzése.** Az elmúlt éjjel véres verekedés volt a Municipio-téren. Miskovich Mátás haditengerész összeszólalkozott Legat Romano munkással. A szóváltás egy közeli mulatóhelyen kezdődött s egyre élesebbé vált, úgy hogy mikor az ismerősök, akiknek kíséretében testvéreik is voltak, a Municipio-térre értek, tetlegességre került a sor. A tengerészkatona kést rántott s a munkást összeszurkálta. Legatot súlyos sebeivel a kórházba szállították, Viskovichot pedig egy katonai őrjárat vitte haza. A vizsgálat folyik.

— **Beiratkozások az állami főgimnáziumba.** Az állami főgimnázium igazgatósága közli, hogy a beiratások július 5-éig bezáróan folynak. A szülők felkértenek, hogy a beiratásokat idejekorán eszközöljék, hogy szükség esetén a párhuzamos osztályok fölléptetése dolgában intézkedés történhessen.

— **A kikötőből.** Julius 7. Érkezett: „Castore” osztrák gőzös Konstantinápolyból 200 bál dohánnyal, 300 zsák gyantával és 20 tonna vegyes áruval. Indult: „Tyria” angol gőzös Liverpoolba 160 tonna cukorral, 200 tonna liszttel és 50 tonna vegyes áruval; „Marquis Bacquehem” osztrák gőzös Calcutába 200 tonna cukorral, 120 tonna fával és 210 tonna vegyes áruval.

— **A Magyar Kör Cabaret estéje.** A Fiumei Magyar Kör nagyszabású Cabaret-est rendezésére készül. A kör vezetősége felkéri mindazokat, akik szerepelni óhajtanak, hogy szándékukról értesítse. A Cabaret-est idejét még nem állapították meg.

— **Egerek a haditengerészet szolgálatában.** Egy angol folyóirat szerint a haditengerészetnek vízszine alatt járó minden hajóján három fehér egér is tárgya az élő leltárnak és mint rendes felszerelési kellék a hajókönyvekben is szerepel. Az egerek szolgálat-tétele azon tulajdonságukon alapul, hogy mindenféle gázok megérzése tekintetében rendkívül fogékonyak. A vízszin alatt járó hajókon alkalmazott Gazolintanknak nevezett tartályokból néha gázok nyomulnak ki, melyek rendkívüli veszélynek lehetnek okozói. Nagy érdekét képez tehát az, hogy e gázok legparányibb ki-nyomulása a szükséges intézkedések foganatosíthatása végett rögtön megállapítható legyen.

A vizsine alatt járó hajók első szerkesztője, az amerikai Holland, ismerve a fehér egerek említett sajátságát, ezeket használta fel a kinyomuló gázok ellenőrzésére. Az angol hajókon a fehér egereknek heti egy shilling zsold jár ki, mely a matrózok közt osztatik szét, akik a legnagyobb figyelemmel és gyöngédséggel etetik. A fehér egerek kis kalitkában tartatnak, mely a tartályok közelében van elhelyezve. Ha a hajó utban van, a fehér egerek magaviselete utközben állandó megfigyelés tárgyát képezi és az egerek nyugtalanodása és cincogása figyelmeztetést képez arra nézve, hogy a tartályok azonnal beható vizsgálat alá vésenek.

— **Ragadós betegségek.** A városi közegészségügyi hivatalnál június 22-től 29-ig és július 5-ig a következő betegségeket jelentették be: vörheny 4. Ezekon kívül egy trahomás beteget Jelsanéból szállítottak a városi kórházba.

Előfizetési felhívás.

Julius 1-re új előfizetést nyitottunk „A TENGERPART”-ra, amely Fiume egyetlen magyar napilapja s a közelmúlt eseményei után méltán számíthat minden fiumei magyar ember támogatására.

Aki még nem előfizetője lapunknak, siessen leróni azt a kötelességét, amelylyel minden magyar ember a magyar sajtóval szemben tartozik.

„A TENGERPART” most már ötödik esztendeje szolgálja az országnak ezen a végpontján a magyar nemzeti és gazdasági érdekeket s mennél erősebbé tesszük, annál jobban felelhet meg nagy hivatásának.

Előfizetési árak :

Egész évre . . . . . 24 korona
Fél évre . . . . . 12 „
Negyedévre . . . . . 6 „

„A TENGERPART”
kiadóhivatala.

Távirat ◀ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, július 7. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl.

Az előterjesztések után az elnök jelenti, hogy Beniczky Ödön sürgős interpellációt jelentett be.

Ezután elfogadták harmadszori olvasásban a birtokrendezésről szóló törvényjavaslatot.

Az elnök jelenti, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök kíván szólni.

Wekerle Sándor miniszterelnök kéri a Házat, hogy még e héten tartson egy ülést, hogy átvegye a főrendiház üzeneteit s azután napolja el magát szeptember 22-éig. Kéri a Házat, hogy fogadja el a javaslatát.

A Ház elfogadja.

Az elnök ezután előterjeszti, hogy a legközelebbi ülést pénteken, július 10-én tartásuk meg.

Ezután áttérnek az interpellációkra.

Beniczky Ödön előterjeszti sürgős interpellációját Párvy Sándor püspöknek egy pánsziáv lapban való megrágalmazása miatt. Kéri az igazságügyminisztert, hajlandó-e a nemzetiségi izgatók ellen szigorúan eljárni.

Günther Antal igazságügyi miniszter válaszában kijelenti, hogy ez ügyben bírói eljárás folyik s ő a hatáskört oly szigorúan tiszteletben tartja, hogy nem avatkozik bele a dologba. Hangoztatja, hogy a nemzetiségi izgatók ellen küzd és szigorúan büntetik őket. Más választ ez ügyben jelenleg nem adhat.

A Ház a választ tudomásul vette.

Ezzel az ülés véget ért.

Uj főrendek.

BUDAPEST, jul. 7. Politikai körökben beszélnek, hogy a hivatalos lap legközelebbi száma hozni fogja Chernel Gyula és Mecner Béla országgyűlési képviselőknek főrendekké való kinevezését.

A bankartell ellen.

ARAD, jul. 7. A helybeli ipar és kereskedelmi kamara elhatározta, hogy állást foglal a bankartell ellen.

Angol tengerészek a királynál.

TRIESZT, jul. 7. Megbízható forrásból értesülünk, hogy Charles C. Drury ellentengernagy és Battenberg Lajos herceg csütörtökön este Bécsbe utaznak és tisztelegni fognak a királynál.

A gázgyári sztrájk.

BUDAPEST, jul. 7. A gázgyári munkások sztrájkja még egyre tart. Ötven munkás jelentkezett felvételre. A rendőrség több sztrájkolót letartóztatott, mert a jelentkezőket életveszélyes fenyegetésekkel akarták elriasztani.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

BUDAPEST, jul. 7. A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli, hogy a Budapestről Kőrösmezőre indult 1707. számú személyvonat éjjel Hajduszoboszló közelében összeütközött egy tehervonattal. Az utasok közül Bakos Ödön dr. ügyvéd és egy fékező szörnyethalt, tizen súlyosan, ötven könnyebben sebesültek meg. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget hibás váltóállítás okozta. Két váltóort letartóztattak.

Eladott Lloyd gőzös.

TRIESZT, jul. 7. Az osztrák Lloyd hajózással eladta „Polluce” nevű gőzöst, a mely a rossz hajózási konjunkturák miatt leserelten vesztgelt a trieszti kikötőben. A Polluce 1974-ben a Lloyd arzenálban épült. 2046 tonnatartalommal bír. A hajót ugyanazok a hajótulajdonosok vásárolták meg, akik a Lloyd többi régi gőzseit átvették. A „Polluce” már a napokban olasz lobogó alatt hagyja el Triestet.

CIGALE

tengeri fürdő

Lussinpiccolo mellett. — 200 kabin.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdőkkel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténiént kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

„De la Ville“

szálloda, kávéház és étterem.

FIUME, Deák-korzó.

Az átutazó és a helybeli magyar-ág legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

Tulajdonos
Szentgyörgyi Ferenc.

T. cz.

Azon czéltől inditattva hogy fiumei és susáki vevőközönségünket az eddiginél is gyorsabban és figyelmesebben kiszolgálhassuk, nem riadtunk vissza azon áldozattól sem, hogy

Fiumében Via Gisella 4. sz.

alatt külön városi raktárt szervezzünk, mely azonban továbbra is a mi vezetőségünk és kezelésünk alatt marad.

A telep mátol kezd meg működését s onnan történnek majd mind a hordó mind a palacksör, valamint a jég és szénsav szállítások helybeli és susáki t. vevőink részére.

Ezen városi osztályunkat külön telefonállomással és pedig

400 szám alatt

szereztük fel és kérjük, hogy ezentul becses rendeléseit ezen városi raktárunknál sziveskedjen feladni.

Kiváló tisztelettel

Kőbányai Polgári Serföző Részv.-Társ.

Kivitéli telep Fiumében.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Halál a poloskákra !!!

DESODEROL

az egyetlen radikális szer poloskák és más férgek ellen. Ragadós betegségek ellen tertőtlenit. Elárusító

Graf A. Fiume Riva Canale Telef. 622.

Literje K 1.50 házhoz szállítva.

Lakások fertőttenítése elvállaltatik.

Marse L. Fiume

Via Governo (Corso).

Ujjonnan érkezett szalma- és nemezkalapok a legelső bel- és külföldi gyárakból. Gyermekek-különlegességek. Panama-kalapok.

Irodába magyarul értő kisaszony keresztesz. Cim a kiadohivatalban.

Nyomdai tanoncot

lehetőleg magyar családból felvesz A Tengerpart nyomdája.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasuti jegyelárúító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kétféle francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percre a Szt. Márk tétől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

MIRAMARE NAGYSZÁLLÓ

CIRKVENICÁN.

Nyári és téli üdülőhely és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton,
— a fürdő közelében fekszik. —

Modern berendezés. — Kávéház és étteremmel.

Lift. — Villanyvilágítás. — Olvasó terem.

Hidegvizgyógyintézet. — Meleg házi fürdők.

Figyelmes kiszolgálás

Mérsékelt árak.

Pálma - Hajviz

a jelenkor orvosszakértőinek vizsgálatára alapján az elismert legjobb hajviz. Növény- és gyökérkivonatokból természetes úton előállított higiénikus hatásokban bővelkedő hajviz.

PÁLMA-HAJVIZ

erősíti a hajszálak gyökereit és ezáltal megszünteti a haj idő előtti kihullását és megakadályozza a korpa-képződést.

PÁLMA-HAJVIZ

a hajnövényt jótékonyan előmozdítja és annak meglévő színét épségben tartja.

Kapható **CSIZMÁS DEMETER** fiumei első magyar fodrásznál
Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

— Ára K 2.50 —

Viszontelárusítóknak engedmény.

ABBAZIA-VOLOSCA

DENK PENZIÓ.

Legfinomabb családi otthon közvetlenül a tenger partján, pormentes zajtalan hely, üdülőknek és lábadozóknak igen alkalmas. Remek tengeri fürdő közvetlen közelben. Kétféle konyha. Penzió 7 koronától feljebb.

Prospektus kívánatra.

Venier Penzió és Vendéglő

Venice Szt. Márktér.

Szobák 2 lirától feljebb villanyvilágítással. Éttermek kilátással a Szt. Márktérre.

— Kétféle konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) **Marco Venier.**

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrássy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron
— és étlap szerint. —

Tulajdonos: **Leopold Alfréd.**

Hotel Meublé Jolanda

VELENCE,

Riva degli Schiavoni

a hozzátartozó Bavaria étteremmel. A vaporetok megállóhelye. Gyönyörű kilátással. Tiszta kényelmes szobák. Olcsó árak. Családok számára külön megállapodások.

Tulajdonos
Inganni E.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak

részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: **Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.**

Prodam és Társa Fiume

Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése

Via Adamich I. sz.

Via Adamich I. sz.

Villanyos világítási, villámhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések.

Villanyos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

KORONA VENDÉGLŐ

Tulajdonos: HOPP VINCE.

Az átutazó közönség különös figyelmébe! Kétféle magyar konyha. Kőbányai világos s barna sör. Tiszta fajborok.
Mérsékelt árak.

Olcsó cipő

Nagy vétel folytán bámulatos olcsón ad el férfi- női- és gyermek cipőket
Szekulesz Sándor japán és kínai áruház
FIUME, Via Alessandrina I.

„NARODNI DOM”

Liburnia szálló és penzió

Voloszka Abbazia

Minden kényelemmel berendezett szobák tengeri kilátással, villanyvilágítással stb.
Hegyi forrású vízvezeték, fürdők a házban.

A vendéglőben kitűnő konyha s kifogástalan italok.

STRIGA v. DRAGICA

magy. állami nyug. főerdész neje.

Felelős szerkesztő: Kovács Ferenc.

NYOMTATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME.

LIDO-VELENCZE

Maison d'Italie Villa Monplaisir

Villa Thea Villa Bellevue Hotei Margherita

Elsőrendű házak modern kényelemmel berendezve.
Legjobb fekvésben a Lidón. Villanyvilágítás mindenütt.
Fürdők és zuhanyok. Telefon. Külön lakrészek családoknak konyhával.

Tulajdonos
PONTELLO R.

Szobák 5 lirától feljebb. Teljes penzió 8 lirától feljebb.

CANTRIDA FÜRDŐ ÉS VENDÉGLŐ

Kombinált villamos vasuti és fürdőjegyek:

Felnőtteknek: Fiumara-Cantrida 70 fill. Giard. pubb.-Cant. 60 fill.

Gyermekeknek: " " 50 fill. " " 40 fill.

Ez árakban befoglaltatik a villamos vasut oda-vissza, az omnibus, a fürdés és a fehérnemű.

Tíz jegyet tartalmazó blockok árai:

Felnőtteknek: a Fiumarától 6.—kor., népkerttől 5.—kor.

Gyermekeknek: " 4.40 kor., " 3.40 kor.

Jegyek és blockok kaphatók a villamos vasut kalauzainál és a fűdópénztárnál.

Remek árnyas kert és nagy terrasz.

Szobák idegeneknek. — Magasforrású vízvezeték — Villanyvilágítás.

— Izletes ételek és kitűnő italok. —

Kőbányai Polgári Sör.

Vasár- és ünnepnapokon
katonahangverseny.Vasár- és ünnepnapokon
katonahangverseny.

Első és legjobb hírnevű órázlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyártmányok.

ELSO FIUMEI

RUHA - SANATORIUM

Corso prolungato (az Eden kávéház mellett).

Ruhát vasalásra és javításra átveszek. Olcsó havi előfizetés ellenében rendben tartom az egész ruhakészletet. 30 éves szakmabeli tapasztalatom van.

Szíves pártfogást kér

H. Schönberg ferfiszabó.